

PARTICIPATIE VAN DE DOELGROEP IN HET FESTIVAL VAN HET LEREN

Dit instrument werd ontwikkeld in het kader van het Grundtvigproject ALWE (Adult Learners' Week Evaluation)

Waarom zou je de doelgroep¹ vragen om mee te werken aan het Festival van het Leren?

Wanneer leden van de doelgroep meewerken aan de programmering, planning, publiciteit en uitvoering van het Festival vergroot je de kans op succes van het Festival aanmerkelijk. De doelgroep is immers expert als het gaat om hun eigen interessesfeer: zij weet heel goed welke benadering en welke soort activiteiten henzelf en andere 'collega-leerders' aanspreekt en wanneer zij wel of niet zin heeft om ergens aan mee te doen. In de voorbereidingsroute naar het Festival kunnen leerders daarom goed advies geven hoe het Festival meer vraaggecentreerd opgezet kan worden. Tijdens het Festival zelf kan hun bijdrage eveneens bijzonder waardevol zijn: leerders kunnen bijvoorbeeld optreden als ambassadeur, soms zelfs als rolmodel en andere volwassenen motiveren om ook te gaan of te blijven leren.

Onderstaand model laat zien op welke wijze leerders actief betrokken kunnen worden bij de gehele organisatie van het Festival. We hopen dat de lezer hierdoor geïnspireerd raakt en aan de slag wil met leerdersparticipatie.

Stappen

1. Voorwaarden scheppen
2. Leerders benaderen
3. Twee bijeenkomsten voorafgaand aan het Festival
4. Leerders hebben een actieve rol tijdens het Festival
5. Een bijeenkomst na afloop van het Festival: evaluatie en toekomstplannen

ALWE, april 2009

Informatie en reacties:
Stichting Volkshogeschoolwerk
Flevomeer Bibliotheek Dronten
lidwienvosdewael@chello.nl

¹ Doelgroep, cursisten, leerlingen, leerders, klanten... een bevredigende term hebben we nog niet gevonden. In deze tekst bedoelen we met de term doelgroep: cursisten en toekomstige cursisten, in de meeste gevallen afkomstig uit groepen voor wie leren niet vanzelfsprekend is. In het ALWE project was de voertaal Engels en spraken we over 'learners'. In dit model zullen we daarom vooral de termen 'leerder' en 'leerders' gebruiken.

MODEL VOOR DE PARTICIPATIE VAN LEERDERS AAN HET FESTIVAL VAN HET LEREN

WAT	WIE	OPMERKINGEN EN TIPS
<p>Voorwaarden scheppen</p> <p>Besprek tijdens de eerste bijeenkomst van de plaatselijke festivalgroep de participatie van leerders aan de organisatie van het Festival:</p> <ul style="list-style-type: none"> - op welke doelgroep(en) wil de festivalgroep zich dit jaar richten? - wat vinden zij van het idee om leden van deze doelgroep(en) bij de organisatie van het Festival te betrekken? - zijn zij bereid om af en toe samen met leerders te vergaderen? - heeft de festivalgroep zelf al ideeën voor het Festival, al dan niet gebaseerd op de ervaringen van voorgaande jaren? <p>Het resultaat van deze bijeenkomst is hopelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de festivalgroep is enthousiast over het voorstel om leerders bij het Festival te betrekken - er is een besluit omtrent de doelgroep(en) voor het komend jaar en de soort leerders die worden uitgenodigd om deel te nemen - er is een afspraak over de wijze waarop de input van de leerders terugkomt bij de festivalgroep en vice versa - er is een contactpersoon die de leerdersgroep samenstelt en begeleidt 	<p>Lokale festivalgroep, meestal met leden van verschillende organisaties zoals: bibliotheek, roc, vrijwilligerswerk, gemeente, woningcorporatie, bedrijfsleven, enz</p>	<p>Begin tijdig (meestal circa zes maanden voordat het Festival plaatsvindt)</p> <p>Benadruk de voordelen die de festivalgroep kan hebben bij participatie van leerders. Het opzetten en begeleiden van een leerdersgroep kost natuurlijk tijd, maar daar staat tegenover dat de resultaten van het Festival veel beter kunnen zijn en soms zelfs het bereik van het Festival kunnen overstijgen (bijv. leerders worden vrijwilligers).</p> <p>De voordelen van leerdersparticipatie kunnen per partnerorganisatie verschillend zijn.</p>
<p>Leerders benaderen</p> <p>De contactpersoon benadert leerders om mee te werken aan het Festival. In de meeste gevallen zal een persoonlijke benadering en individueel gesprekje nodig zijn om de leerders 'over te halen' een eerste bijeenkomst bij te wonen. Een groep van vijf tot acht personen is een uitstekende basis.</p>	<p>Contactpersoon</p>	<p>Hoe vind je leerders die mee willen doen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Persoonlijk contact is doorslaggevend - Leg het accent op het plezier dat de leerder kan beleven aan deze activiteit, het samen werken aan iets feestelijks... Benadruk ook de voordelen die de leerder bij participatie kan hebben - De contactpersoon moet zelf enthousiast zijn over Festival en leerdersparticipatie - Probeer leerders met verschillende achtergronden te vinden en vanuit verschillende organisaties, bijvoorbeeld van het ROC, het reïntegratiebedrijf, een zelforganisatie, vereniging, enz. - Indien aanwezig: maak gebruik van leerlingen- of studentenraden - Betrek prijswinnaars bij de groep ('de leerder van het jaar') - Vraag leerders naar hun levensverhaal en leg de verhalen vast in een brochure. Deze leerders willen misschien wel meewerken. - De medewerking van Bekende Nederlanders kan de aantrekkelijkheid om mee te doen te verhogen - Misschien is er een goede slogan te bedenken voor de deelname van leerders in jouw stad...

<p>Twee bijeenkomsten voorafgaand aan het Festival</p> <p><i>Eerste bijeenkomst</i></p> <p>Informatie en gesprek/discussie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de bedoeling van het festival en de plaatselijke festivalgroep - waarom leerdersparticipatie bij het festival: voordelen voor alle partijen - de rol van de leerders, mogelijkheden en beperkingen (opmerking 1) - de verwachtingen van de leerders ten aanzien van hun deelname (opmerking 2) - de ervaringen en activiteiten van de voorgaande jaren met het Festival - wensen en ideeën voor het komende Festival (opmerking 3) - de rol van de leerders tijdens het Festival zelf - tijdsinvestering en eventuele andere praktische zaken <p><i>Tweede bijeenkomst</i></p> <p>Informatie en gesprek/discussie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat de lokale festivalgroep met de resultaten van de eerste leerdersbijeenkomst heeft gedaan, hoe de leerdersinput is omgezet in een programma, keuzes die gemaakt zijn, enz. - suggesties van de leerdersgroep met betrekking tot publiciteit en werving 	<p>Leerdersgroep met contactpersoon, desgewenst aangevuld met andere leden van de plaatselijke festivalgroep.</p>	<p><u>Opmerking 1: De rol van de leerder</u></p> <p>De rol van de leerder bij de werkzaamheden rond het Festival kan in de loop van het proces verschuiven, al naar gelang het moment, de individuele persoon en het groepsdynamiek. De ene keer zal het accent meer liggen op de rol van expert, de andere keer heeft de leerder meer de rol van ambassadeur of gastheer/vrouw. Het is goed om deze verschillende rollen gedurende het proces steeds weer te verduidelijken naar de leerders, de contactpersoon en de lokale festivalgroep. Mogelijke rollen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Expert of ervaringsdeskundige 2. Ambassadeur 3. Lobbyist 4. Vrijwilliger/medewerker 5. Klant 6. Praktische klusser 7. Gastheer/vrouw <p><u>Opmerking 2: Vraag naar de verwachtingen van de leerders</u></p> <p>Hierbij kan je gebruik maken van de zgn. peilingsvragen, zoals bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In deze groep ga ik gebruik maken van mijn ervaringen op het gebied van.... - Mijn deelname aan deze groep zal mij voordeel bieden op het gebied van.... - Wat ik absoluut niet wil dat er gebeurt is dat - In dit project heb ik misschien hulp nodig van/met.... <p>... of andere open vragen die tot informatieve antwoorden leiden</p> <p><u>Opmerking 3: 'De Vraag 1'</u></p> <p>Een vraag die tijdens een eerste bijeenkomst goed resultaat kan opleveren is: 'wat zou jij in de nabije toekomst graag eens doen of leren?' Deze vraag leidt meestal tot glimmende ogen, tot creatieve ideeën en grote betrokkenheid. Uiteraard is daarbij ook van belang op welke toon je deze vraag stelt en onder welke condities de bijeenkomst plaatsvindt.</p> <p><u>'De Vraag 2'</u></p> <p>Een andere vraag kan zijn 'Stel je eens voor dat je op een fantastisch feest bent dat ook met leren te maken heeft, wat zie je dan voor je, wat hoor je, wat voel je, wat doen de mensen? (visualisatie)</p> <p><u>'Talenten delen'</u></p> <p>Nog een vraag die tot actieve betrokkenheid kan leiden: 'welke kennis of welk talent (ook: vaardigheden) zou je eens met anderen willen delen?' Denk bijvoorbeeld aan computervaardigheden, met Chinese stokjes eten, salsa dansen, houtsnijwerken, breien...</p> <p><u>Kies je woorden zorgvuldig....</u></p> <p>Leerders, vrijwilligers, mede-organisatoren. Het woord 'leerder' kan ook een vorm van ongelijkheid benadrukken die je juist niet wilt.</p>
---	---	--

<p>Ondertussen...</p> <p>De festivalgroep doet haar werk zoals onderling is afgesproken en maakt daarbij gebruik van de input van de leerder. De leerdersgroep wordt steeds van relevante informatie voorzien: programmering, persberichten, nieuwtjes, enz.</p>	<p>Lokale festivalgroep</p>	
<p>Leerders hebben een actieve rol tijdens het Festival</p> <p>De leerders doen actief mee aan de festivalactiviteiten.</p>		<p>Leerders kunnen hun levensverhaal vertellen Leerders kunnen gastheer/vrouw zijn, mensen welkom heten Leerders kunnen VIP's begeleiden Leerders kunnen een workshop geven Leerders kunnen een interview in het lokale huis-aan-huisblad geven Leerders kunnen koffie serveren of een maaltijd maken Enz...</p>
<p>Na afloop van het Festival: evaluatie en toekomstplannen</p> <p>Evaluatie van het Festival en van de leerdersgroep (opmerking 4) Eventuele vervolgstappen voor individuele leerders</p>	<p>Leerdersgroep Contact persoon Locale festivalgroep</p>	<p><u>Opmerking 4: Evaluatievragen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat ik leuk (moeilijk, spannend) aan deze leerdersgroep vond is ... - Het was voor mij een teleurstelling dat - De samenwerking in deze groep was ... - Mijn bijdrage in deze groep was - Meedoen in deze groep gaf mij bracht mij - De resultaten van het Festival van dit jaar waren - Het volgende festival zal (nog) beter zijn als we.... - Het is goed om volgend jaar door te gaan met.... - Mijn algemene gevoel over (de bijdrage van leerders aan) dit Festival is <p>Follow up Houdt tijdens het gehele proces in de gaten welke vervolgvragen je de leerders ná het festival zou willen aanbieden en welke voorwaarden daarvoor nodig zijn: vrijwilligerswerk, een cursus, deelname aan het volgende Festival, actief worden in een cursisten- of studentenorganisatie, enz.</p> <p>Relatie met vrijwilligerswerk Bespreek de mogelijkheid van vrijwilligerswerk Organiseer informele contacten met iemand van de Vrijwilligerscentrale Zoek naar een vervolgaanbod op maat.</p> <p>Erkenning van de bijdrage van de leerders Een publieke ceremonie voor de leerders en hun familie met dankwoorden en een cadeautje Een certificaat. Opmaat naar een EVC-procedure.</p>